

Закон о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. [14/2010](#) и [45/2012](#). Види: [чл. 118](#). Закона - 40/2011-1.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1

Запошљавање и права из осигурања од незапослености остварују се у складу са овим законом.

Примјена закона

Члан 2

Овај закон примјењује се на незапослено лице, запослено лице које тражи промјену запослења, послодавца и друга лица која траже информације и савјете о условима и могућностима запошљавања.

Незапослено лице

Члан 3

(1) Незапослено лице је лице од 15 до 67 година живота које је црногорски држављанин и странац са личном радном дозволом, које се налази на евиденцији Завода за запошљавање Црне Горе (у даљем тексту: Завод), способно или дјелимично способно за рад, које није засновало радни однос и које активно тражи запослење.

(2) Незапосленим лицем не сматра се редован ученик, студент, запослени којем мирују права из радног односа, пензионер и пољопривредник уписан у регистар пољопривредника код надлежног органа.

+ Види:

[чл. 1](#). Закона - 45/2012-24.

Осигурање од незапослености

Члан 4

Осигурање од незапослености је учешће запосленог лица и послодавца, кроз плаћање доприноса, у обезбјеђивању средстава за остваривање права по основу незапослености.

Начела

Члан 5

Остваривање права по основу незапослености заснива се на начелима:

- 1) слободe у избору занимања и радног мјеста;
- 2) забране дискриминације;
- 3) родне равноправности;
- 4) афирмативне акције усмјерене према теже запошљивим лицима;
- 5) непристрасности носиоца послова запошљавања;
- 6) бесплатности обављања послова запошљавања.

Значење појединих израза

Члан 6

Поједини изрази у овом закону имају сљедеће значење:

- 1) **лице које тражи запослење** је незапослено лице и запослено лице које тражи промјену запослења;
- 2) **запослено лице које тражи промјену запослења** је лице које је у радном односу и води се на евиденцији лица која траже промјену запослења;
- 3) **странац са личном радном дозволом** је странац којем је одобрено стално настањење, избјеглица, односно лице којем је одобрена додатна заштита, у складу са посебним законом;
- 4) **активно тражење запослења** је уредно испуњавање обавеза лица које тражи запослење у складу са законом и индивидуалним планом запошљавања;
- 5) **располагање за запослење** је доступност незапосленог лица на адреси његовог пребивалишта или на другој договореној адреси сваког радног дана у одређено вријеме;
- 6) **теже запошљиво лице** је незапослено лице које, због различитих сметњи (здравствене сметње, недовољно или неодговарајуће образовање, социодемографске карактеристике и др.), није конкурентно на тржишту рада и теже налази запослење;

7) **одговарајуће запослење** је запослење у врсти и степену стручне спреме, односно нивоу образовања и занимања;

8) **осигураник** је лице које је у радном односу и обавезно је осигурано од незапослености, у складу са посебним законом;

9) **стаж осигурања** је период у којем је осигураник био осигуран и за који је плаћен допринос за осигурање од незапослености, у складу са посебним законом;

9а) **послодавац** је домаће или страног, односно дио страног правног лица или физичко лице, које пријављује потребу за запошљавањем, односно запошљава лице које тражи запослење;

10) **организатор образовања** је школа, специјализована организација за образовање одраслих и друго правно и физичко лице које, у складу са посебним законом испуњава прописане услове и послодавац који оспособљава незапослено лице за рад на конкретном радном мјесту;

11) **извођач професионалне рехабилитације** је установа за професионалну рехабилитацију, посебна школа или друго правно лице које испуњава услове за обављање мјера и активности професионалне рехабилитације, у складу са посебним законом.

+ Види:

[чл. 2.](#) Закона - 45/2012-24.

II. ПОСЛОВИ ЗАПОШЉАВАЊА И НОСИОЦИ ПОСЛОВА ЗАПОШЉАВАЊА

Послови запошљавања

Члан 7

(1) Послови запошљавања су:

- 1) информисање о могућностима и условима за запошљавање;
- 2) посредовање у запошљавању;
- 3) професионална оријентација и савјетовање о планирању каријере;
- 4) образовање и оспособљавање одраслих;
- 5) професионална рехабилитација теже запошљивих лица;
- 6) јавни радови;

7) посредовање у запошљавању грађана Црне Горе у иностранству, у складу са посебним законом;

8) издавање радне дозволе странцу, у складу са посебним законом;

9) спровођење других мјера активне политике запошљавања.

(2) Послови запошљавања су од јавног интереса.

Носиоци послова запошљавања

Члан 8

Носиоци појединих послова запошљавања су Завод и агенција за запошљавање (у даљем тексту: агенција) који обављају послове под условима прописаним овим законом.

Завод

Члан 9

(1) Завод има својство правног лица и обавља послове запошљавања утврђене овим законом и статутом Завода, као послове из пренесене надлежности.

(2) Послове запошљавања обављају организационе јединице Завода утврђене статутом Завода.

Дјелатност Завода

Члан 10

Завод, поред послова запошљавања из члана 7 овог закона, обавља и послове:

1) обезбјеђивање права из осигурања од незапослености и других права у складу са законом,

2) вођење евиденција у области запошљавања, у складу са овим законом;

3) истраживање кретања на тржишту рада и припрема аналитичке и информативне основе за утврђивање политике запошљавања;

4) спровођење међународних уговора о запошљавању;

5) сарадња са послодавцима, образовним установама и другим правним или физичким лицима у спровођењу послова запошљавања;

6) сарадња у области запошљавања на међународном плану;

7) други послови у области запошљавања, у складу са овим законом и другим прописима.

+ Види:

[чл. 3.](#) Закона - 45/2012-24.

Органи Завода

Члан 11

Органи Завода су управни одбор и директор.

Управни одбор

Члан 12

(1) Управни одбор управља радом Завода.

(2) Управни одбор именује Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада).

(3) Управни одбор има пет чланова, и то:

1) предсједника и једног члана које предлаже орган државне управе надлежан за послове рада и запошљавања (у даљем тексту: Министарство);

2) једног члана којег предлаже репрезентативна организација синдиката;

3) једног члана којег предлаже репрезентативно удружење послодаваца;

4) једног члана из реда запослених у Заводу којег предлаже директор Завода.

(4) Мандат управног одбора траје четири године.

Надлежност управног одбора

Члан 13

(1) Управни одбор:

1) усваја програм рада, којим се утврђују мјере и активности из Акционог плана, који спроводи Завод;

2) доноси статут, акт о унутрашњој организацији и систематизацији Завода и друге акте у складу са законом;

- 3) усваја нацрт буџета Завода;
- 4) одлучује о коришћењу средстава Завода;
- 5) усваја годишњи извјештај о финансијском пословању Завода;
- 6) подноси Министарству полугодишњи и годишњи извјештај о раду Завода;
- 7) одлучује о другим питањима, у складу са законом и статутом Завода.

(2) Сагласност на акт о унутрашњој организацији и систематизацији Завода даје Министарство.

+ Види:

[чл. 4.](#) Закона - 45/2012-24.

Директор

Члан 14

- (1) Радом Завода руководи директор.
- (2) Директора Завода именује и разрјешава Влада, на предлог Министарства.
- (3) Мандат директора траје четири године.

Надлежност директора

Члан 15

Директор Завода:

- 1) води пословање Завода;
- 2) представља и заступа Завод;
- 3) извршава одлуке и закључке управног одбора;
- 4) предлаже акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Завода;
- 5) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Заводу, у складу са законом;
- 6) образује стручне комисије и радна тијела Завода;
- 7) одговоран је за законитост рада Завода;

8) врши и друге послове, у складу са законом, статутом и другим актима Завода.

Примјена прописа о раду

Члан 16

На права, обавезе и одговорности запослених у Заводу примјењују се општи прописи о раду.

Статут

Члан 17

(1) Статутом Завода уређују се:

- 1) основе и начела за унутрашњу организацију Завода;
- 2) начин рада, овлашћења и одговорности директора и управног одбора,
- 3) друга питања од значаја за рад Завода.

(2) Сагласност на Статут Завода даје Влада.

Финансирање

Члан 18

(1) Завод се финансира из:

- 1) доприноса за осигурање од незапослености;
- 2) сопствених прихода;
- 3) општих прихода;
- 4) донација, камата, поклона и других извора, у складу са законом.

(2) За обавезе Завода за остваривање права из осигурања од незапослености гарантује држава.

Агенција

Члан 19

(1) Агенцију из члана 8 овог закона може основати физичко или правно лице.

(2) Услове у погледу простора, кадра и опреме које треба да испуњава агенција за обављање послова из члана 22 овог закона прописује Министарство.

(3) На организациону јединицу агенције која се образује на одређеној територији, у погледу простора, кадра и опреме примјењује се акт из става 2 овог члана.

(4) Оснивач агенције коме је одузета дозвола за рад не може основати агенцију нити у њој обављати послове запошљавања у року од двије године од дана одузимања дозволе за рад.

Дозвола за рад

Члан 20

(1) Министарство издаје агенцији дозволу за рад, у року од 30 дана од дана подношења захтјева.

(2) Министарство води регистар издатих дозвола за рад.

(3) Агенција може почети са радом након добијене дозволе за рад.

Одузимање дозволе за рад

Члан 21

Министарство одузима дозволу за рад агенцији, ако:

1) престане да испуњава прописане услове за оснивање из члана 19 став 2 овог закона;

2) обавља послове запошљавања супротно овом закону.

Послови агенције

Члан 22

(1) Агенција може обављати послове запошљавања:

1) информисање о могућностима и условима запошљавања;

2) посредовање у запошљавању лица која траже запослење и странаца који траже запослење у Црној Гори;

2а) посредовање у запошљавању грађана Црне Горе у иностранству, у складу са посебним законом;

- 3) професионалну оријентацију и савјетовање о планирању каријере;
- 4) образовање и оспособљавање одраслих;
- 5) професионалну рехабилитацију теже запошљивих лица;
- 6) јавне радове;
- 7) спровођење и других мјера активне политике запошљавања.

(2) Агенција води евиденцију о пословима из става 1 овог члана.

(3) О обављеним пословима запошљавања из става 1 овог члана агенција је дужна да Завод обавјештава полугодишње.

+ Види:

[чл. 5.](#) Закона - 45/2012-24.

III. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НЕЗАПОСЛЕНОГ ЛИЦА И ПОСЛОДАВЦА

Права незапосленог лица

Члан 23

(1) Незапослено лице има право да:

- 1) се информира код Завода и агенције о могућностима и условима за запошљавање;
- 2) бесплатно користи услуге Завода и агенције;
- 3) са Заводом и агенцијом утврди индивидуални план запошљавања;
- 4) учествује у програмима и мјерама активне политике запошљавања, у складу са индивидуалним планом запошљавања;
- 5) оствари новчану накнаду за вријеме незапослености у складу са законом;
- 6) оствари новчану помоћ за вријеме образовања, оспособљавања, професионалне рехабилитације теже запошљивих лица и укључивања у друге мјере усмјерене на повећање запослености, односно смањење незапослености, у складу са општим актом Завода.

(2) Теже запошљиво лице има предност у спровођењу појединих мјера активне политике запошљавања.

(3) Незапослено лице које заснује радни однос на неодређено вријеме ван мјеста пребивалишта има право на једнократну новчану помоћ, за надокнаду путних и трошкова селидбе, у складу са општим актом Завода.

+ Види:

[чл. 6.](#) Закона - 45/2012-24.

Обавезе незапосленог лица

Члан 24

Незапослено лице има обавезу да:

- 1) активно тражи запослење;
- 2) извршава обавезе утврђене индивидуалним планом запошљавања;
- 3) учествује у мјерама активне политике запошљавања, у складу са законом, општим актом Завода и индивидуалним планом запошљавања;
- 4) прихвати одговарајуће запослење, у складу са законом и индивидуалним планом запошљавања;
- 5) се лично јавља Заводу, ради информисања о могућностима и условима запослења и посредовања у запошљавању, на сваки позив Завода, а најмање једном у два мјесеца, односно корисник новчане накнаде једном мјесечно;
- 6) обавијести Завод о свакој промјени која утиче на стицање или губљење права или обавеза по овом закону, а најкасније осам дана од настанка промјене;
- 7) испуњава друге обавезе које има по закону, општем акту Завода и индивидуалном плану запошљавања.

+ Види:

[чл. 7.](#) Закона - 45/2012-24.

Права послодавца

Члан 25

Послодавац има право да:

- 1) учествује у програмима и мјерама активне политике запошљавања;
- 2) бесплатно оствари услуге Завода;
- 3) оствари друга права утврђена овим законом и општим актом Завода.

Обавезе послодавца

Члан 26

(1) Послодавац је дужан да Заводу, ради праћења понуде и тражње на тржишту рада, пријави слободна радна мјеста.

(2) Под слободним радним мјестима, у смислу става 1 овог члана, уколико посебним законом није друкчије уређено, не сматрају се случајеви:

1) када постоји потреба да се истеком претходног уговора о раду са истим запосленим закључи нови уговор о раду на одређено или неодређено вријеме;

2) када постоји потреба да се запослени распореди на друго радно мјесто код истог послодавца;

3) преузимања запосленог на основу споразума послодавца, уз његову сагласност.

+ Види:

[чл. 8.](#) Закона - 45/2012-24.

Оглашавање

Члан 27

(1) Завод је дужан да слободно радно мјесто огласи на огласној табли и интернет страници, а по захтјеву послодавца, као и у случајевима када је то прописано посебним законом и у медијима, у року од два радна дана од дана пријављивања.

(2) Послодавац је дужан да Завод обавијести о заснивању радног односа са незапосленим лицем у року од пет дана од дана заснивања радног односа, ради вођења евиденције о незапосленим лицима.

(3) Средства за јавно оглашавање слободног радног мјеста обезбјеђује Завод.

+ Види:

[чл. 9.](#) Закона - 45/2012-24.

IV. АКТИВНА ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА

Дефиниција

Члан 28

Активна политика запошљавања су планови, програми и мјере усмјерене ка повећењу запослености, односно смањењу незапослености.

Национална стратегија

Члан 29

(1) Активна политика запошљавања утврђује се националном стратегијом запошљавања и развоја људских ресурса (у даљем тексту: Национална стратегија).

(2) Националном стратегијом се утврђују стратешки приоритети и циљеви политике запошљавања, за најмање четири године.

(3) Националну стратегију доноси Влада.

Акциони план

Члан 30

(1) Акциони план запошљавања (у даљем тексту: Акциони план) је основни инструмент активне политике запошљавања, којим су утврђене мјере и активности усмјерене ка остваривању циљева дефинисаних Националном стратегијом, за период од годину дана.

(2) Акциони план садржи:

1) приоритете и циљеве политике запошљавања у складу са Националном стратегијом;

2) стање и токове на тржишту рада;

3) мјере и активности за остваривање циљева политике запошљавања за наредну годину;

4) финансијски оквир за спровођење мјера и активности и изворе финансирања;

5) носиоце мјера и активности;

6) показатеље успјешности реализације програма и мјера из тачке 3 овог става;

7) друге елементе од значаја за спровођење Акционог плана.

(3) Акциони план утврђује Влада, на предлог Министарства, на годишњем нивоу, најкасније до 30. новембра текуће године за наредну годину.

(4) Годишњи извјештај о спровођењу Акционог плана Министарство подноси Влади најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину.

(5) У циљу смањивања регионалних разлика у незапослености, Акционим планом се, за територију јединице локалне самоуправе, могу утврдити приоритети и повољности код остваривања мјера активне политике запошљавања.

Мјере активне политике запошљавања

Члан 31

(1) Мјере активне политике запошљавања су:

- 1) информисање о могућностима и условима запошљавања;
  - 2) посредовање у запошљавању;
  - 3) професионална оријентација;
  - 4) финансирање зараде приправника;
  - 5) подршка samozapošljavanju;
  - 6) субвенције за запошљавање;
  - 7) образовање и оспособљавање одраслих;
  - 8) професионална рехабилитација теже запошљивих лица;
  - 9) јавни рад;
  - 10) стипендирање;
  - 11) друге мјере усмјерене на повећање запослености, односно смањење незапослености.
- (2) Праћење и оцјену ефеката спровођења мјера активне политике запошљавања врши Министарство, на основу статистичких показатеља и методологија усклађених са међународним и европским стандардима.
- (3) Програм рада, којим се утврђују мјере и активности из Акционог плана који спроводи Завод, управни одбор Завода доноси најкасније до 31. децембра текуће за наредну годину.

Информисање о могућностима и условима запошљавања

Члан 32

Информисање о могућностима и условима запошљавања су активности носилаца послова запошљавања којима се лицу које тражи запослење, послодавцу и другом лицу пружају информације: о пријављеним слободним радним мјестима, условима за заснивање радног односа, могућностима за професионалну оријентацију, условима, начину и поступку стицања националне стручне квалификације, посредовању у запошљавању и другим мјерама утврђеним овим законом.

Посредовање у запошљавању

Члан 33

Посредовање у запошљавању је пружање стручне помоћи у повезивању лица које тражи запослење, односно промјену запослења и послодавца, ради закључивања уговора о раду, у складу са посебним законом.

+ Види:

[чл. 10.](#) Закона - 45/2012-24.

Индивидуални план запошљавања

Члан 34

(1) Индивидуални план запошљавања је договор између носилаца запошљавања и незапосленог о активностима незапосленог код тражења посла и укључивања у мјере активне политике запошљавања.

(2) Индивидуални план запошљавања се у складу са новим сазнањима и промијењеним околностима на тржишту рада допуњује и мијења.

(3) Садржај и начин утврђивања индивидуалног плана запошљавања прописује Министарство.

+ Види:

[чл. 11.](#) Закона - 45/2012-24.

Професионална оријентација

Члан 35

Професионалном оријентацијом сматра се:

1) пружање помоћи незапосленом лицу, запосленом лицу и другом лицу, да објективније сагледа, планира и остварује своју професионалну каријеру;

2) усклађивање индивидуалних потреба и могућности незапосленог лица са потребама и захтјевима тржишта рада.

Финансирање зараде приправника

Члан 36

Финансирање зараде приправника је финансирање зараде незапосленог лица које први пут заснива радни однос у одређеном степену школске спреме, односно нивоу образовања и занимања.

Подршка самозапошљавању

Члан 37

(1) Подршка самозапошљавању је финансијска и стручна помоћ коју може остварити незапослено лице које оснива један од облика обављања привредне дјелатности, у складу са посебним законом, ако као оснивач у њему заснива радни однос.

(2) Подршка самозапошљавању може бити и пружање финансијске и стручне помоћи послодавцу који отвара нова радна мјеста и запошљава незапослено лице.

Субвенције за запошљавање

Члан 38

Послодавац може остварити одређене субвенције у случају запошљавања:

- 1) приправника који након обављеног приправничког стажа заснује радни однос на неодређено вријеме;
- 2) корисника новчане накнаде који заснује радни однос на неодређено вријеме;
- 3) теже запошљивог лица, изузев лица са инвалидитетом чије се запошљавање субвенционира у складу са посебним законом;
- 4) у другим случајевима утврђеним Акционим планом и прописима Владе.

Образовање и оспособљавање одраслих

Члан 39

(1) Образовање и оспособљавање су активности којима се лицу које тражи запослење пружа могућност да, кроз програме образовања и оспособљавања, стекне квалификацију за прво занимање, иновира знање у оквиру истог занимања и нивоа образовања, преквалификује и стекне кључне вјештине.

(2) Активности носиоца послова запошљавања су: припрема и одабир незапослених лица, избор организатора образовања, упућивање кандидата у програме образовања и оспособљавања, праћење и вредновање, финансирање, односно суфинансирање програма образовања и оспособљавања.

(3) образовање и оспособљавање може се вршити код организатора образовања за потребе послодаваца и тржишта рада.

Професионална рехабилитација теже запошљивих лица

Члан 40

(1) Професионална рехабилитација теже запошљивих лица, изузев лица са инвалидитетом, обухвата мјере и активности које се реализују у циљу да се теже запошљиво лице на одговарајући начин оспособи за рад, задржи запослење и у њему напредује.

(2) Поступак за остваривање права на професионалну рехабилитацију покреће се на захтјев незапосленог лица, односно савјетника за рехабилитацију.

(3) Ако поступак из става 2 овог члана покреће савјетник за професионалну рехабилитацију, потребна је сагласност незапосленог лица.

(4) Поступак из става 2 овог члана спроводи Завод, у складу са посебним законом.

(5) Мјере и активности из става 1 овог члана организује и спроводи извођач професионалне рехабилитације, у складу са стандардима које прописује Министарство.

Јавни рад

Члан 41

Јавни рад је рад који се организује у циљу запошљавања на одређено вријеме, приоритетно теже запошљивих лица, ради очувања и унапрјеђења њихових радних способности, као и остваривања одређеног јавног интереса.

Организовање јавног рада

Члан 42

(1) Јавни рад се организује на државном и локалном нивоу.

(2) Влада, односно надлежни орган локалне самоуправе утврђује дјелатности у којима ће се спроводити јавни рад, вријеме трајања јавног рада и његово финансирање.

(3) Извођач јавног рада је послодавац којег бира Завод, на основу јавног конкурса.

(4) Послодавац из става 3 овог члана са незапосленим лицем закључује уговор о раду на одређено вријеме.

Стипендирање

Члан 43

(1) Незапосленом лицу може се додијелити стипендија у складу са потребама на тржишту рада.

(2) Право на стипендију из става 1 овог члана не може остварити незапослено лице које је остварило стипендију по другом основу.

Остваривање активних мјера запошљавања

Члан 44

Условне, начин, критеријуме и обим спровођења мјера из члана 31 овог закона прописује Министарство.

V. ПРАВА ИЗ ОСИГУРАЊА ОД НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Обавезно осигурање

Члан 45

Обавезно осигурање од незапослености се спроводи у складу са посебним законом.

Права из осигурања од незапослености

Члан 46

Осигурањем од незапослености из члана 45 овог закона незапосленом лицу се обезбјеђује право на новчану накнаду и право на здравствено осигурање, пензијско и инвалидско осигурање за вријеме коришћења права на новчану накнаду.

Право на новчану накнаду

Члан 47

(1) Право на новчану накнаду има осигураник који прије престанка радног односа има стаж осигурања од најмање 12 мјесеци непрекидно или са прекидима у последњих 18 мјесеци (у даљем тексту: корисник новчане накнаде).

(2) Осигураник који је био у радном односу са непуним радним временом има право на новчану накнаду, ако по прерасподјели радног времена на пуно радно вријеме испуни услове из става 1 овог члана.

(3) Право на новчану накнаду има осигураник из ст. 1 и 2 овог члана којем је, у смислу посебног закона престао радни однос без његове сагласности или кривице, који се пријави Заводу и поднесе захтјев у року из члана 48 став 1 овог закона.

Рок за подношење захтјева

Члан 48

(1) Новчана накнада припада незапосленом лицу од првог дана по престанку радног односа, ако се пријави Заводу у року од 30 дана од дана престанка радног односа и у том року поднесе захтјев за новчану накнаду.

(2) Незапосленом који подносе захтјев из става 1 овог члана по истеку рока од 30 дана, новчана накнада припада од дана подношења захтјева.

(3) Право на новчану накнаду нема незапослени који подносе захтјев по истеку времена за које би му право на новчану накнаду припадало у складу са овим законом.

(4) Рок из става 1 овог члана не тече за вријеме привремене неспособности за рад по прописима о здравственој заштити и здравственом осигурању.

(5) Незапослено лице је дужно да се пријави Заводу у року од осам дана по престанку привремене неспособности за рад из става 4 овог члана.

Случајеви у којима осигураник не може остварити право на новчану накнаду

Члан 49

Право на новчану накнаду не може остварити осигураник којем је престао радни однос због:

1) споразумног престанка радног односа;

2) отказа од стране запосленог лица;

3) отказа од стране послодавца, у случајевима утврђеним посебним законом, изузев у случају:

- истека рока за који је заснован радни однос на одређено вријеме, односно истеком уговора о раду на одређено вријеме;

- ако запослено лице не покаже одговарајуће резултате на пробном раду;

- када се запосленом лицу исплати отпремнина по основу вишка запослених;

4) испуњавања услова за престанак радног односа по сили закона, изузев у случају престанка радног односа услед стечаја или ликвидације, односно у свим другим случајевима престанка рада послодавца у складу са посебним законом;

5) стицања услова за остваривање права на старосну, инвалидску или породичну пензију по посебном закону.

Изузеци

Члан 50

Незапослено лице, које је отказало уговор о раду, има право на новчану накнаду, ако је до престанка радног односа дошло због:

1) премјештања брачног друга у друго мјесто пребивалишта, у складу са посебним прописима;

2) промјене мјеста пребивалишта ради успостављања заједнице живота након закљученог брака;

3) здравствених разлога незапосленог лица или чланова његове уже породице ради пресељења у друго мјесто на основу налаза надлежног органа одговарајуће здравствене установе.

Трајање права на новчану накнаду

Члан 51

Новчана накнада припада незапосленом лицу које је прије престанка радног односа испунило услове из члана 47 овог закона, и то:

1) 3 мјесеца ако има стаж осигурања од једне до пет година;

2) 4 мјесеца ако има стаж осигурања од пет до 10 година;

3) 6 мјесеци ако има стаж осигурања од 10 до 15 година;

4) 8 мјесеци ако има стаж осигурања од 15 до 20 година;

5) 10 мјесеци ако има стаж осигурања од 20 до 25 година;

6) 12 мјесеци ако има стаж осигурања преко 25 година;

7) до поновног запослења, односно наступања неког од основа за престанак права на новчану накнаду по овом закону, ако има више од 35 година стажа осигурања;

8) незапосленом лицу које има више од 25 година стажа осигурања, а родитељ је лица које у складу са законом остварује право на личну инвалиднину, припада право на новчану накнаду до поновног запослења, односно до наступања неког од основа за престанак права на новчану накнаду по овом закону.

+ Види:

[чл. 12.](#) Закона - 45/2012-24.

Новчана накнада за незапослене инвалиде рада

Члан 51 а

Изузетно од чл. 47, 48 и 51 овог закона, новчана накнада припада незапосленом инвалиду рада II, односно III категорије, који није корисник привремене накнаде по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, без обзира на остварени стаж осигурања, док чека на запослење, односно до наступања неког од основа за престанак права на новчану накнаду у складу са овим законом.

Право из става 1 овог члана тече од дана подношења захтјева.

Захтјев из става 2 овог члана подноси се подручној јединици Завода према мјесту пријављивања на евиденцију незапосленог инвалида рада II, односно III категорије.

+ Види:

[чл. 13.](#) Закона - 45/2012-24.

Настављање права на новчану накнаду

Члан 52

Право на новчану накнаду из члана 47 овог закона наставља се за вријеме:

1) породилског одсуства, у складу са посебним законом;

2) привремене неспособности за рад утврђене по посебном закону, док та неспособност траје, али најдуже до рока утврђеног тим законом, када се незапослено лице упућује на оцјену преостале радне способности.

Мировање права на новчану накнаду

Члан 53

(1) Право на новчану накнаду кориснику новчане накнаде мирује за вријеме:

1) упућивања на рад у иностранство у оквиру међународно - техничке или културно-просвјетне сарадње у дипломатско-конзуларно и друго представништво;

2) издржавања казне затвора, мјере безбједности, васпитне или заштитне мјере у трајању до шест мјесеци;

3) за које борави у иностранству као брачни друг запосленог који је упућен на рад у иностранство.

(2) Незапослено лице које се, у случајевима из става 1 овог члана, пријави Заводу у року од 30 дана од дана престанка разлога за мировање права на новчану накнаду има право да настави са коришћењем права на новчану накнаду за преостало вријеме.

Престанак права на новчану накнаду

Члан 54

Кориснику новчане накнаде престаје право на новчану накнаду, ако:

1) истекне период за који му је признато право;

2) закључи уговор о раду са послодавцем;

3) се региструје као предузетник;

4) стекне услове на старосну или оствари право на инвалидску пензију или породичну пензију;

5) се утврди престанак услова за остваривање права на новчану накнаду;

6) се без оправданог разлога не одазове на позив Завода ради запошљавања;

7) се без оправданог разлога, у два узастопна мјесеца, не јави Заводу;

8) не обавијести Завод у року од осам дана о свакој промјени која може утицати на стицање, остваривање и престанак права на новчану накнаду;

9) одбије одговарајуће запослење у мјесту свог пребивалишта;

10) без оправданих разлога одбије укључивање у мјере активне политике запошљавања;

11) ступи на издржавање казне затвора, мјере безбједности, васпитне или заштитне мјере у трајању дужем од шест мјесеци;

12) се рјешењем надлежне инспекције рада утврди да ради супротно прописима о раду;

13) престане да се води у евиденцији незапослених лица.

Поновно стицање права на новчану накнаду

Члан 55

(1) Незапослено лице којем је престало право на новчану накнаду у смислу члана 54 овог закона, изузев у случају стицања услова на старосну или остваривања права на инвалидску пензију, може поново остварити право на новчану накнаду, ако испуни услове из члана 47 овог закона.

(2) Незапосленом лицу из става 1 овог члана, при поновном остваривању права на новчану накнаду, признаје се стаж осигурања остварен након последњег коришћења новчане накнаде.

(3) Изузетно од става 2 овог члана, незапосленом лицу којем припада право на новчану накнаду у складу са чланом 51 став 1 тач. 7 и 8 овог закона, при поновном остваривању права на новчану накнаду, признаје се укупни стаж осигурања и вријеме коришћења новчане накнаде.

Поновно остваривање права

Члан 55 а

Изузетно од члана 55 овог закона, незапослени инвалид рада II, односно III категорије, којем је престало право на новчану накнаду у смислу члана 54 овог закона, изузев у случају стицања услова на старосну или остваривања права на инвалидску пензију, може поново остварити право на новчану накнаду, сходно члану 51 а овог закона.

+ Види:

[чл. 14.](#) Закона - 45/2012-24.

Преостала новчана накнада

Члан 56

Корисник новчане накнаде, којем је право на новчану накнаду престало у смислу члана 54 тач. 2 и 3 овог закона прије истека времена коришћења тог права, ако поново постане незапослено лице, без своје кривице, наставља коришћење права на новчану накнаду за преостало вријеме у утврђеном износу, ако је то за њега повољније.

Висина новчане накнаде

Члан 57

Новчана накнада износи 40% од минималне зараде утврђене Општим колективним уговором.

VI. ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

Покретање и вођење поступка

Члан 58

(1) У поступку за остваривање права утврђених овим законом примјењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије уређено.

(2) Поступак за остваривање права утврђених овим законом покреће се на захтјев незапосленог лица и послодавца.

(3) У првостепеном поступку за остваривање права из става 2 овог члана руководилац организационе јединице доноси рјешење у писаном облику, а у другостепеном поступку директор Завода.

(4) Захтјеви, рјешења, жалбе и други поднесци и акти у поступку остваривања права незапослених лица ослобођени су плаћања таксе.

+ Види:

[чл. 15.](#) Закона - 45/2012-24.

Покретање управног спора

Члан 59

Против рјешења донијетог по жалби може се покренути управни спор.

Враћање средстава

Члан 60

(1) Незапослено лице које је остварило право на новчану накнаду или друга новчана средства дужно је да обавијести Завод у року од осам дана о свакој промјени која утиче на престанак, односно мировање тог права.

(2) Незапослено лице које је неосновано примило новчану накнаду или друга новчана средства дужно је да их врати на основу споразума закљученог са Заводом.

(3) Ако незапослено лице не поступи у смислу става 2 овог члана, Завод може да тражи накнаду штете, тужбом код надлежног суда.

Накнада штете

Члан 61

(1) Завод има право да захтијева од послодавца накнаду штете у случају када суд правоснажном пресудом утврди да је незапосленом лицу које је користило право на новчана давања радни однос престао супротно закону.

(2) Накнада штете из става 1 овог члана обухвата бруто износе новчаних давања.

(3) У поступку остваривања права на накнаду штете примјењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

VII. ЕВИДЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА

Евиденције

Члан 62

(1) Ради сагледавања стања и кретања на тржишту рада Завод води евиденције у области запошљавања у складу са овим законом.

(2) Вођењем евиденција у области запошљавања обезбјеђују се подаци за статистичка истраживања и јединствени информациони систем у области запошљавања.

+ Види:

[чл. 16.](#) Закона - 45/2012-24.

Врсте евиденција

Члан 62 а

Евиденције у области запошљавања су евиденције о:

1) лицима која траже запослење;

2) слободним радним мјестима.

+ Види:

[чл. 17.](#) Закона - 45/2012-24.

Евиденције о лицима која траже запослење

Члан 62 б

Евиденције о лицима која траже запослење су евиденције о:

- 1) незапосленим лицима;
- 2) лицима која су засновала радни однос са непуним радним временом;
- 3) запосленим лицима која траже промјену запослења.

+ Види:

[чл. 17.](#) Закона - 45/2012-24.

Поступак пријављивања на евиденцију

Члан 63

(1) Незапослено лице се пријављује у евиденцију подручне јединице Завода, надлежној по мјесту његовог пребивалишта, најмање једанпут за вријеме од 60 дана.

(2) Незапослено лице којем је престао радни однос може се пријавити подручној јединици Завода у сједишту или пословној јединици послодавца код којег му је престао радни однос.

(3) Лице које је засновало радни однос са непуним радним временом пријављује се у евиденцију ради запошљавања за преостало радно вријеме до пуног радног времена, најмање једанпут за вријеме од 90 дана.

(4) Запослено лице са пуним радним временом пријављује се Заводу, ради промјене запослења, најмање једанпут за вријеме од 90 дана.

+ Види:

[чл. 18.](#) Закона - 45/2012-24.

Престанак вођења евиденције

Члан 64

(1) Евиденција о лицу које тражи запослење престаје да се води, ако:

- 1) закључи уговор о раду, у складу са законом;
- 2) се одјави из евиденције;

3) одбије укључивање или не извршава обавезе утврђене уговором о укључивању у програм активне политике запошљавања;

4) постане власник или већински сувласник привредног друштва;

5) постане предузетник;

6) одбије одговарајуће запослење;

7) није дао тачне податке о испуњавању услова за стицање статуса лица које тражи запослење;

8) наврши 67 година живота и 15 година стажа осигурања, осим ако користи новчану накнаду до истека коришћења права на накнаду;

9) оствари право на пензију, у складу са посебним законом;

10) постане потпуно неспособан за рад;

11) оде на издржавање казне затвора у трајању дужем од шест мјесеци;

12) активно не тражи запослење;

13) није на располагању за запослење;

14) ради супротно прописима о раду;

15) постане осигураник - пољопривредник, односно свештеник и вјерски службеник, као и монах и монахиња у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању

16) се не пријави у евиденцију подручној јединици Завода у прописаном року, а то не оправда у року од 30 дана на начин прописан актом Завода.

(2) У случају из става 1 тач. 3, 6, 7, 12, 13, 14 и 16 овог члана незапослено лице се не може поново пријавити Заводу у року од шест мјесеци од дана престанка вођења у евиденцији незапослених лица.

+ Види:

[чл. 19.](#) Закона - 45/2012-24.

Евиденција о слободним радним мјестима

Члан 64 а

(1) Завод води евиденцију о слободним радним мјестима на основу пријаве коју подноси послодавац, у складу са овим законом.

(2) Евиденција о слободним радним мјестима садржи податке о радном мјесту, потребним знањима и способностима, као и другим условима потребним за извршавање послова.

+ Види:

[чл. 20.](#) Закона - 45/2012-24.

Посебне евиденције

Члан 64 б

Поред евиденција из члана 62 а овог закона, Завод води посебне евиденције у области запошљавања, и то о:

- 1) лицима која су укључена у мјере активне политике запошљавања;
- 2) корисницима новчане накнаде;
- 3) издатим радним дозволама за странце;
- 4) грађанима Црне Горе на раду у иностранству;
- 5) организаторима, корисницима волонтерског рада и волонтерима;
- 6) друге евиденције у складу са законом.

+ Види:

[чл. 20.](#) Закона - 45/2012-24.

Начин вођења евиденција

Члан 64 ц

Садржај, образац, начин вођења евиденција и извјештавање на основу евиденција утврђених овим законом прописује Министарство.

+ Види:

[чл. 20.](#) Закона - 45/2012-24.

VIII. НАДЗОР

Члан 65

- (1) Управни надзор над примјеном овог закона врши Министарство.
- (2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона Министарство врши преко Инспекције рада.
- (3) У вршењу надзора инспектор рада има овлашћења утврђена посебним законом.

IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 66

(1) Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) слободно радно мјесто не огласи на огласној табли и интернет страници Завода или, по захтјеву послодавца, као и у случајевима када је то прописано посебним законом, у медијима, у року од два радна дана од дана пријављивања (члан 27 став 1);

2) не води евиденцију из области запошљавања (члан 62 став 1).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура.

+ Види:

[чл. 118.](#) Закона - 40/2011-34.

[чл. 21.](#) Закона - 45/2012-24.

Члан 67

(1) Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) Заводу не пријави слободно радно мјесто, ради праћења понуде и тражње на тржишту рада (члан 26);

2) Завод не обавијести о заснивању радног односа са незапосленим лицем, у року од пет дана од дана заснивања радног односа (члан 27 став 2).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура.

(3) За прекршај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 150 еура до 6.000 еура.

+ Види:

[чл. 118.](#) Закона - 40/2011-34.

[чл. 22.](#) Закона - 45/2012-24.

Члан 68

(1) Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) отпочне са радом прије добијене дозволе за рад (члан 20 став 3);
- 2) послове запошљавања обавља супротно члану 22 став 1 овог закона;
- 3) не води евиденцију о пословима из члана 22 став 1 овог закона (члан 22 став 2);
- 4) полугодишње не обавијести Завод о обављеним пословима запошљавања (члан 22 став 3).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура.

+ Види:

[чл. 118.](#) Закона - 40/2011-34.

[чл. 23.](#) Закона - 45/2012-24.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Стечена права

Члан 69

(1) Незапослено лице које је до дана ступања на снагу овог закона остварило право по основу незапослености, у складу са прописима и општим актима Завода који су важили до дана ступања на снагу овог закона, остварује право у обиму, трајању и износу утврђеном тим прописима и општим актима.

(2) Поступци започети прије ступања на снагу овог закона окончаће се према прописима који су се примјењивали до ступања на снагу овог закона, ако је то за странку повољније.

Висина новчане накнаде

Члан 70

Новчана накнада незапосленог лица, који право на новчану накнаду стиче након ступања на снагу овог закона, износи 55 еура, до утврђивања минималне зараде из члана 57 овог закона.

Стечена права инвалида рада

Члан 70 а

Ступањем на снагу овог закона инвалид рада II, односно III категорије, који је остварио право на новчану накнаду у складу са прописима и општим актима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, остварује право на новчану накнаду у обиму, трајању и износу у складу са овим законом, ако је то за њега повољније.

+ Види:

[чл. 24.](#) Закона - 45/2012-24.

Одложена примјена

Члан 70 б

Изузетно од члана 51 тачка 7 овог закона, право на новчану накнаду припада незапосленој жени, када наврши:

- у 2014. години 30 година и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2015. години 30 година и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2016. години 30 година и девет мјесеци стажа осигурања;
- у 2017. години 31 годину стажа осигурања;
- у 2018. години 31 годину и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2019. години 31 годину и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2020. години 31 годину и девет мјесеци стажа осигурања;
- у 2021. години 32 године стажа осигурања;
- у 2022. години 32 године и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2023. години 32 године и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2024. години 32 године и девет мјесеци стажа осигурања;
- у 2025. години 33 године стажа осигурања;
- у 2026. години 33 године и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2027. години 33 године и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2028. години 33 године и девет мјесеци стажа осигурања;
- у 2029. години 34 године стажа осигурања;

- у 2030. години 34 године и три мјесеца стажа осигурања;
  - у 2031. години 34 године и шест мјесеци стажа осигурања;
  - у 2032. години 34 године и девет мјесеци стажа осигурања.
- + Види:
[чл. 24.](#) Закона - 45/2012-24.

Рок за доношење прописа

Члан 70 ц

Прописи из члана 34 став 3 и члана 64 ц овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

+ Види:
[чл. 24.](#) Закона - 45/2012-24.

Усклађивање аката Завода

Члан 71

- (1) Завод је дужан да статут и друге акте усклади са овим законом у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) До истека рока из става 1 овог члана примјењиваће се постојећи акти Завода, уколико нијесу у супротности са овим законом.

Усклађивање рада агенција

Члан 72

- (1) Агенције основане у складу са прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона настављају са радом у складу са овим законом.
- (2) Агенције из става 1 овог члана дужне су да у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона ускладе своју организацију са овим законом.

Рок доношења прописа

Члан 73

Прописе за спровођење овог закона донијеће Министарство у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења

Члан 74

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о запошљавању ("Службени лист РЦГ", бр. 5/02, 79/04 и "Службени лист ЦГ", број 21/08).

Ступње на снагу

Члан 75

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

ОСНОВНИ ТЕКСТ

На основу члана 95 тачка 3 Устава Црне Горе доносим

Указ о проглашењу Закона о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености

Проглашавам Закон о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености, који је донијела Скупштина Црне Горе 24. сазива, на другој сједници првог редовног засиједања у 2010. години, дана 9. марта 2010. године.

Број: 01-752/2

Подгорица, 15. марта 2010. године

Предсједник Црне Горе,

Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 1 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 24. сазива, на другој сједници првог редовног засиједања у 2010. години, дана 9. марта 2010. године, донијела је

Закон о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. 14/2010 од 17.3.2010. године.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1

Запошљавање и права из осигурања од незапослености остварују се у складу са овим законом.

Примјена закона

Члан 2

Овај закон примјењује се на незапослено лице, запослено лице које тражи промјену запослења, послодавца и друга лица која траже информације и савјете о условима и могућностима запошљавања.

Незапослено лице

Члан 3

(1) Незапослено лице је лице од 15 до 65 година живота које је црногорски држављанин и странац са личном радном дозволом, које се налази на евиденцији Завода за запошљавање Црне Горе (у даљем тексту: Завод), способно или дјелимично способно за рад, које није засновало радни однос и које активно тражи запослење.

(2) Незапосленим лицем не сматра се редован ученик, студент, запослени којем мирују права из радног односа, пензионер и пољопривредник уписан у регистар пољопривредника код надлежног органа.

Осигурање од незапослености

Члан 4

Осигурање од незапослености је учешће запосленог лица и послодавца, кроз плаћање доприноса, у обезбјеђивању средстава за остваривање права по основу незапослености.

Начела

Члан 5

Остваривање права по основу незапослености заснива се на начелима:

- 1) слободе у избору занимања и радног мјеста;
- 2) забране дискриминације;
- 3) родне равноправности;
- 4) афирмативне акције усмјерене према теже запошљивим лицима;

5) непристрасности носиоца послова запошљавања;

6) бесплатности обављања послова запошљавања.

Значење појединих израза

Члан 6

Поједини изрази у овом закону имају следеће значење:

- 1) **лице које тражи запослење** је незапослено лице и запослено лице које тражи промјену запослења;
- 2) **запослено лице које тражи промјену запослења** је лице које је у радном односу и води се на евиденцији лица која траже промјену запослења;
- 3) **странац са личном радном дозволом** је странац којем је одобрено стално настањење, избјеглица, односно лице којем је одобрена додатна заштита, у складу са посебним законом;
- 4) **активно тражење запослења** је уредно испуњавање обавеза лица које тражи запослење у складу са законом и индивидуалним планом запошљавања;
- 5) **располагање за запослење** је доступност незапосленог лица на адреси његовог пребивалишта или на другој договореној адреси сваког радног дана у одређено вријеме;
- 6) **теже запошљиво лице** је незапослено лице које, због различитих сметњи (здравствене сметње, недовољно или неодговарајуће образовање, социодемографске карактеристике и др.), није конкурентно на тржишту рада и теже налази запослење;
- 7) **одговарајуће запослење** је запослење у врсти и степену стручне спреме, односно нивоу образовања и занимања;
- 8) **осигураник** је лице које је у радном односу и обавезно је осигурано од незапослености, у складу са посебним законом;
- 9) **стаж осигурања** је период у којем је осигураник био осигуран и за који је плаћен допринос за осигурање од незапослености, у складу са посебним законом;
- 10) **организатор образовања** је школа, специјализована организација за образовање одраслих и друго правно и физичко лице које, у складу са посебним законом испуњава прописане услове и послодавац који оспособљава незапослено лице за рад на конкретном радном мјесту;

11) **извођач професионалне рехабилитације** је установа за професионалну рехабилитацију, посебна школа или друго правно лице које испуњава услове за обављање мјера и активности професионалне рехабилитације, у складу са посебним законом.

II. ПОСЛОВИ ЗАПОШЉАВАЊА И НОСИОЦИ ПОСЛОВА ЗАПОШЉАВАЊА

Послови запошљавања

Члан 7

(1) Послови запошљавања су:

- 1) информисање о могућностима и условима за запошљавање;
- 2) посредовање у запошљавању;
- 3) професионална оријентација и савјетовање о планирању каријере;
- 4) образовање и оспособљавање одраслих;
- 5) професионална рехабилитација теже запошљивих лица;
- 6) јавни радови;
- 7) посредовање у запошљавању грађана Црне Горе у иностранству, у складу са посебним законом;
- 8) издавање радне дозволе странцу, у складу са посебним законом;
- 9) спровођење других мјера активне политике запошљавања.

(2) Послови запошљавања су од јавног интереса.

Носиоци послова запошљавања

Члан 8

Носиоци појединих послова запошљавања су Завод и агенција за запошљавање (у даљем тексту: агенција) који обављају послове под условима прописаним овим законом.

Завод

Члан 9

(1) Завод има својство правног лица и обавља послове запошљавања утврђене овим законом и статутом Завода, као послове из пренесене надлежности.

(2) Послове запошљавања обављају организационе јединице Завода утврђене статутом Завода.

Дјелатност Завода

Члан 10

Завод, поред послова запошљавања из члана 7 овог закона, обавља и послове:

1) обезбјеђивање права из осигурања од незапослености и других права у складу са законом,

2) вођење евиденција у области запошљавања, у складу са посебним законом;

3) истраживање кретања на тржишту рада и припрема аналитичке и информативне основе за утврђивање политике запошљавања;

4) спровођење међународних уговора о запошљавању;

5) сарадња са послодавцима, образовним установама и другим правним или физичким лицима у спровођењу послова запошљавања;

6) сарадња у области запошљавања на међународном плану;

7) други послови у области запошљавања, у складу са овим законом и другим прописима.

Органи Завода

Члан 11

Органи Завода су управни одбор и директор.

Управни одбор

Члан 12

(1) Управни одбор управља радом Завода.

(2) Управни одбор именује Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада).

(3) Управни одбор има пет чланова, и то:

- 1) предсједника и једног члана које предлаже орган државне управе надлежан за послове рада и запошљавања (у даљем тексту: Министарство);
  - 2) једног члана којег предлаже репрезентативна организација синдиката;
  - 3) једног члана којег предлаже репрезентативно удружење послодаваца;
  - 4) једног члана из реда запослених у Заводу којег предлаже директор Завода.
- (4) Мандат управног одбора траје четири године.

Надлежност управног одбора

Члан 13

(1) Управни одбор:

- 1) усваја програм рада, којим се утврђују мјере и активности из Акционог плана, који спроводи Завод;
  - 2) доноси статут, акт о унутрашњој организацији и систематизацији Завода и друге акте у складу са законом;
  - 3) усваја нацрт буџета Завода;
  - 4) одлучује о коришћењу средстава Завода;
  - 5) усваја годишњи извјештај о финансијском пословању Завода;
  - 6) подноси Министарству полугодишњи и годишњи извјештај о раду Завода;
  - 7) одлучује о другим питањима, у складу са законом, статутом и другим актима Завода.
- (2) Сагласност на акт о унутрашњој организацији и систематизацији Завода даје Министарство.

Директор

Члан 14

- (1) Радом Завода руководи директор.
- (2) Директора Завода именује и разрјешава Влада, на предлог Министарства.
- (3) Мандат директора траје четири године.

Надлежност директора

Члан 15

Директор Завода:

- 1) води пословање Завода;
- 2) представља и заступа Завод;
- 3) извршава одлуке и закључке управног одбора;
- 4) предлаже акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Завода;
- 5) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Заводу, у складу са законом;
- 6) образује стручне комисије и радна тијела Завода;
- 7) одговоран је за законитост рада Завода;
- 8) врши и друге послове, у складу са законом, статутом и другим актима Завода.

Примјена прописа о раду

Члан 16

На права, обавезе и одговорности запослених у Заводу примјењују се општи прописи о раду.

Статут

Члан 17

(1) Статутом Завода уређују се:

- 1) основе и начела за унутрашњу организацију Завода;
- 2) начин рада, овлашћења и одговорности директора и управног одбора,
- 3) друга питања од значаја за рад Завода.

(2) Сагласност на Статут Завода даје Влада.

Финансирање

Члан 18

(1) Завод се финансира из:

- 1) доприноса за осигурање од незапослености;
- 2) сопствених прихода;
- 3) општих прихода;
- 4) донација, камата, поклона и других извора, у складу са законом.

(2) За обавезе Завода за остваривање права из осигурања од незапослености гарантује држава.

Агенција

Члан 19

(1) Агенцију из члана 8 овог закона може основати физичко или правно лице.

(2) Условe у погледу простора, кадра и опреме које треба да испуњава агенција за обављање послова из члана 22 овог закона прописује Министарство.

(3) На организациону јединицу агенције која се образује на одређеној територији, у погледу простора, кадра и опреме примјењује се акт из става 2 овог члана.

(4) Оснивач агенције коме је одузета дозвола за рад не може основати агенцију нити у њој обављати послове запошљавања у року од двије године од дана одузимања дозволе за рад.

Дозвола за рад

Члан 20

(1) Министарство издаје агенцији дозволу за рад, у року од 30 дана од дана подношења захтјева.

(2) Министарство води регистар издатих дозвола за рад.

(3) Агенција може почети са радом након добијене дозволе за рад.

Одузимање дозволе за рад

Члан 21

Министарство одузима дозволу за рад агенцији, ако:

- 1) престане да испуњава прописане услове за оснивање из члана 19 став 2 овог закона;
- 2) обавља послове запошљавања супротно овом закону.

Послови агенције

Члан 22

(1) Агенција може обављати послове запошљавања:

- 1) информисање о могућностима и условима запошљавања;
- 2) посредовање у запошљавању лица која траже запослење и странаца који траже запослење у Црној Гори;
- 3) професионалну оријентацију и савјетовање о планирању каријере;
- 4) образовање и оспособљавање одраслих;
- 5) професионалну рехабилитацију теже запошљивих лица;
- 6) јавне радове;
- 7) спровођење и других мјера активне политике запошљавања.

(2) Агенција води евиденцију о пословима из става 1 овог члана.

(3) За обављање послова запошљавања из става 1 тач. 4, 5 и 6 овог члана, Завод закључује уговор са агенцијом, по претходно спроведеном поступку, у складу са прописима којима се уређују јавне набавке.

(4) Уговор из става 3 овог члана садржи нарочито: назив уговорених страна, послове које ће обављати агенција, начин сарадње са Заводом, рок обављања послова, цијену извршених услуга, начин вршења контроле, разлози раскида уговора, начин и обим извршавања послова и друге податке који се сматрају значајним за извршење уговора.

(5) Завод је дужан да примјерак закљученог уговора из става 3 овог члана достави Министарству, у року од осам дана од дана закључивања уговора.

(6) Завод је дужан да води евиденцију о закљученим уговорима са агенцијом.

(7) Агенција је дужна да Завод обавјештава о обављеним пословима запошљавања из става 1 овог члана.

III. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НЕЗАПОСЛЕНОГ ЛИЦА И ПОСЛОДАВЦА

Права незапосленог лица

Члан 23

(1) Незапослено лице има право да:

- 1) се информише код Завода и агенције о могућностима и условима за запошљавање;
- 2) бесплатно користи услуге Завода и агенције;
- 3) са Заводом и агенцијом утврди индивидуални план запошљавања;
- 4) учествује у програмима и мјерама активне политике запошљавања, у складу са индивидуалним планом запошљавања;
- 5) оствари новчану накнаду за вријеме незапослености у складу са законом;
- 6) оствари новчану помоћ за вријеме образовања, оспособљавања и професионалне рехабилитације теже запошљивих лица, у складу са општим актом Завода.

(2) Теже запошљиво лице има предност у спровођењу појединих мјера активне политике запошљавања.

(3) Незапослено лице које заснује радни однос на неодређено вријеме ван мјеста пребивалишта има право на једнократну новчану помоћ, за надокнаду путних и трошкова селидбе, у складу са општим актом Завода.

Обавезе незапосленог лица

Члан 24

Незапослено лице има обавезу да:

- 1) активно тражи запослење;
- 2) извршава обавезе утврђене индивидуалним планом запошљавања;
- 3) учествује у мјерама активне политике запошљавања, у складу са законом, општим актом Завода и индивидуалним планом запошљавања;

4) прихвати одговарајуће запослење, у складу са законом и индивидуалним планом запошљавања;

5) се лично јавља Заводу, ради информисања о могућностима и условима запослења и посредовања у запошљавању, на сваки позив Завода, а најмање једном у три мјесеца, односно корисник новчане накнаде једном мјесечно;

6) обавијести Завод о свакој промјени која утиче на стицање или губљење права или обавеза по овом закону, а најкасније осам дана од настанка промјене;

7) испуњава друге обавезе које има по закону, општем акту Завода и индивидуалном плану запошљавања.

Права послодавца

Члан 25

Послодавац има право да:

- 1) учествује у програмима и мјерама активне политике запошљавања;
- 2) бесплатно оствари услуге Завода;
- 3) оствари друга права утврђена овим законом и општим актом Завода.

Обавезе послодавца

Члан 26

Послодавац је дужан да Заводу, ради праћења понуде и тражње на тржишту рада, пријави слободна радна мјеста.

Оглашавање

Члан 27

(1) Завод је дужан да слободно радно мјесто огласи на огласној табли, а по захтјеву послодавца, као и у случајевима када је то прописано посебним законом и у медијима, у року од пет дана од дана пријављивања.

(2) Послодавац је дужан да Завод обавијести о заснивању радног односа са незапосленим лицем у року од пет дана од дана заснивања радног односа, ради вођења евиденције о незапосленим лицима.

(3) Средства за јавно оглашавање слободног радног мјеста обезбјеђује Завод.

IV. АКТИВНА ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА

Дефиниција

Члан 28

Активна политика запошљавања су планови, програми и мјере усмјерене ка повећењу запослености, односно смањењу незапослености.

Национална стратегија

Члан 29

(1) Активна политика запошљавања утврђује се националном стратегијом запошљавања и развоја људских ресурса (у даљем тексту: Национална стратегија).

(2) Националном стратегијом се утврђују стратешки приоритети и циљеви политике запошљавања, за најмање четири године.

(3) Националну стратегију доноси Влада.

Акциони план

Члан 30

(1) Акциони план запошљавања (у даљем тексту: Акциони план) је основни инструмент активне политике запошљавања, којим су утврђене мјере и активности усмјерене ка остваривању циљева дефинисаних Националном стратегијом, за период од годину дана.

(2) Акциони план садржи:

1) приоритете и циљеве политике запошљавања у складу са Националном стратегијом;

2) стање и токове на тржишту рада;

3) мјере и активности за остваривање циљева политике запошљавања за наредну годину;

4) финансијски оквир за спровођење мјера и активности и изворе финансирања;

5) носиоце мјера и активности;

6) показатеље успјешности реализације програма и мјера из тачке 3 овог става;

7) друге елементе од значаја за спровођење Акционог плана.

(3) Акциони план утврђује Влада, на предлог Министарства, на годишњем нивоу, најкасније до 30. новембра текуће године за наредну годину.

(4) Годишњи извјештај о спровођењу Акционог плана Министарство подноси Влади најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину.

(5) У циљу смањивања регионалних разлика у незапослености, Акционим планом се, за територију јединице локалне самоуправе, могу утврдити приоритети и повољности код остваривања мјера активне политике запошљавања.

Мјере активне политике запошљавања

Члан 31

(1) Мјере активне политике запошљавања су:

1) информисање о могућностима и условима запошљавања;

2) посредовање у запошљавању;

3) професионална оријентација;

4) финансирање зараде приправника;

5) подршка samozapošljavanju;

6) субвенције за запошљавање;

7) образовање и оспособљавање одраслих;

8) професионална рехабилитација теже запошљивих лица;

9) јавни рад;

10) стипендирање;

11) друге мјере усмјерене на повећање запослености, односно смањење незапослености.

(2) Праћење и оцјену ефеката спровођења мјера активне политике запошљавања врши Министарство, на основу статистичких показатеља и методологија усклађених са међународним и европским стандардима.

(3) Програм рада, којим се утврђују мјере и активности из Акционог плана који спроводи Завод, управни одбор Завода доноси најкасније до 31. децембра текуће за наредну годину.

Информисање о могућностима и условима запошљавања

Члан 32

Информисање о могућностима и условима запошљавања су активности носилаца послова запошљавања којима се лицу које тражи запослење, послодавцу и другом лицу пружају информације: о пријављеним слободним радним мјестима, условима за заснивање радног односа, могућностима за професионалну оријентацију, условима, начину и поступку стицања националне стручне квалификације, посредовању у запошљавању и другим мјерама утврђеним овим законом.

Посредовање у запошљавању

Члан 33

Посредовање у запошљавању је пружање стручне помоћи у повезивању лица које тражи запослење и послодавца, ради закључивања уговора о раду, у складу са посебним законом.

Индивидуални план запошљавања

Члан 34

(1) Индивидуални план запошљавања је договор између носилаца запошљавања и незапосленог о активностима незапосленог код тражења посла и укључивања у мјере активне политике запошљавања.

(2) Индивидуални план запошљавања се у складу са новим сазнањима и промијењеним околностима на тржишту рада допуњује и мијења.

(3) Садржај и начин утврђивања индивидуалног плана запошљавања уређује се општим актом Завода.

Професионална оријентација

Члан 35

Професионалном оријентацијом сматра се:

1) пружање помоћи незапосленом лицу, запосленом лицу и другом лицу, да објективније сагледа, планира и остварује своју професионалну каријеру;

2) усклађивање индивидуалних потреба и могућности незапосленог лица са потребама и захтјевима тржишта рада.

Финансирање зараде приправника

Члан 36

Финансирање зараде приправника је финансирање зараде незапосленог лица које први пут заснива радни однос у одређеном степену школске спреме, односно нивоу образовања и занимања.

Подршка samozapošљавању

Члан 37

(1) Подршка samozapošљавању је финансијска и стручна помоћ коју може остварити незапослено лице које оснива један од облика обављања привредне дјелатности, у складу са посебним законом, ако као оснивач у њему заснива радни однос.

(2) Подршка samozapošљавању може бити и пружање финансијске и стручне помоћи послодавцу који отвара нова радна мјеста и запошљава незапослено лице.

Субвенције за запошљавање

Члан 38

Послодавац може остварити одређене субвенције у случају запошљавања:

1) приправника који након обављеног приправничког стажа заснује радни однос на неодређено вријеме;

2) корисника новчане накнаде који заснује радни однос на неодређено вријеме;

3) теже запошљивог лица, изузев лица са инвалидитетом чије се запошљавање субвенционира у складу са посебним законом;

4) у другим случајевима утврђеним Акционим планом и прописима Владе.

Образовање и оспособљавање одраслих

Члан 39

(1) Образовање и оспособљавање су активности којима се лицу које тражи запослење пружа могућност да, кроз програме образовања и оспособљавања,

стекне квалификацију за прво занимање, иновира знање у оквиру истог занимања и нивоа образовања, преквалификује и стекне кључне вјештине.

(2) Активности носиоца послова запошљавања су: припрема и одабир незапослених лица, избор организатора образовања, упућивање кандидата у програме образовања и оспособљавања, праћење и вредновање, финансирање, односно суфинансирање програма образовања и оспособљавања.

(3) Образовање и оспособљавање може се вршити код организатора образовања за потребе послодаваца и тржишта рада.

Професионална рехабилитација теже запошљивих лица

Члан 40

(1) Професионална рехабилитација теже запошљивих лица, изузев лица са инвалидитетом, обухвата мјере и активности које се реализују у циљу да се теже запошљиво лице на одговарајући начин оспособи за рад, задржи запослење и у њему напредује.

(2) Поступак за остваривање права на професионалну рехабилитацију покреће се на захтјев незапосленог лица, односно савјетника за рехабилитацију.

(3) Ако поступак из става 2 овог члана покреће савјетник за професионалну рехабилитацију, потребна је сагласност незапосленог лица.

(4) Поступак из става 2 овог члана спроводи Завод, у складу са посебним законом.

(5) Мјере и активности из става 1 овог члана организује и спроводи извођач професионалне рехабилитације, у складу са стандардима које прописује Министарство.

Јавни рад

Члан 41

Јавни рад је рад који се организује у циљу запошљавања на одређено вријеме, приоритетно теже запошљивих лица, ради очувања и унапрјеђења њихових радних способности, као и остваривања одређеног јавног интереса.

Организовање јавног рада

Члан 42

(1) Јавни рад се организује на државном и локалном нивоу.

(2) Влада, односно надлежни орган локалне самоуправе утврђује дјелатности у којима ће се спроводити јавни рад, вријеме трајања јавног рада и његово финансирање.

(3) Извођач јавног рада је послодавац којег бира Завод, на основу јавног конкурса.

(4) Послодавац из става 3 овог члана са незапосленим лицем закључује уговор о раду на одређено вријеме.

Стипендирање

Члан 43

(1) Незапосленом лицу може се додијелити стипендија у складу са потребама на тржишту рада.

(2) Право на стипендију из става 1 овог члана не може остварити незапослено лице које је остварило стипендију по другом основу.

Остваривање активних мјера запошљавања

Члан 44

Услове, начин, критеријуме и обим спровођења мјера из члана 31 овог закона прописује Министарство.

V. ПРАВА ИЗ ОСИГУРАЊА ОД НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Обавезно осигурање

Члан 45

Обавезно осигурање од незапослености се спроводи у складу са посебним законом.

Права из осигурања од незапослености

Члан 46

Осигурањем од незапослености из члана 45 овог закона незапосленом лицу се обезбјеђује право на новчану накнаду и право на здравствено осигурање, пензијско и инвалидско осигурање за вријеме коришћења права на новчану накнаду.

Право на новчану накнаду

Члан 47

(1) Право на новчану накнаду има осигураник који прије престанка радног односа има стаж осигурања од најмање 12 мјесеци непрекидно или са прекидима у последњих 18 мјесеци (у даљем тексту: корисник новчане накнаде).

(2) Осигураник који је био у радном односу са непуним радним временом има право на новчану накнаду, ако по прерасподјели радног времена на пуно радно вријеме испуни услове из става 1 овог члана.

(3) Право на новчану накнаду има осигураник из ст. 1 и 2 овог члана којем је, у смислу посебног закона престао радни однос без његове сагласности или кривице, који се пријави Заводу и поднесе захтјев у року из члана 48 став 1 овог закона.

Рок за подношење захтјева

Члан 48

(1) Новчана накнада припада незапосленом лицу од првог дана по престанку радног односа, ако се пријави Заводу у року од 30 дана од дана престанка радног односа и у том року поднесе захтјев за новчану накнаду.

(2) Незапосленом који поднесе захтјев из става 1 овог члана по истеку рока од 30 дана, новчана накнада припада од дана подношења захтјева.

(3) Право на новчану накнаду нема незапослени који подnose захтјев по истеку времена за које би му право на новчану накнаду припадало у складу са овим законом.

(4) Рок из става 1 овог члана не тече за вријеме привремене неспособности за рад по прописима о здравственој заштити и здравственом осигурању.

(5) Незапослено лице је дужно да се пријави Заводу у року од осам дана по престанку привремене неспособности за рад из става 4 овог члана.

Случајеви у којима осигураник не може остварити право на новчану накнаду

Члан 49

Право на новчану накнаду не може остварити осигураник којем је престао радни однос због:

1) споразумног престанка радног односа;

2) отказа од стране запосленог лица;

3) отказа од стране послодавца, у случајевима утврђеним посебним законом, изузев у случају:

- истека рока за који је заснован радни однос на одређено вријеме, односно истеком уговора о раду на одређено вријеме;

- ако запослено лице не покаже одговарајуће резултате на пробном раду;

- када се запосленом лицу исплати отпремнина по основу вишка запослених;

4) испуњавања услова за престанак радног односа по сили закона, изузев у случају престанка радног односа усљед стечаја или ликвидације, односно у свим другим случајевима престанка рада послодавца у складу са посебним законом;

5) стицања услова за остваривање права на старосну, инвалидску или породичну пензију по посебном закону.

Изузеци

Члан 50

Незапослено лице, које је отказало уговор о раду, има право на новчану накнаду, ако је до престанка радног односа дошло због:

1) премјештања брачног друга у друго мјесто пребивалишта, у складу са посебним прописима;

2) промјене мјеста пребивалишта ради успостављања заједнице живота након закљученог брака;

3) здравствених разлога незапосленог лица или чланова његове уже породице ради пресељења у друго мјесто на основу налаза надлежног органа одговарајуће здравствене установе.

Трајање права на новчану накнаду

Члан 51

Новчана накнада припада незапосленом лицу које је прије престанка радног односа испунило услове из члана 47 овог закона, и то:

1) 3 мјесеца ако има стаж осигурања од једне до пет година;

2) 4 мјесеца ако има стаж осигурања од пет до 10 година;

3) 6 мјесеци ако има стаж осигурања од 10 до 15 година;

4) 8 мјесеци ако има стаж осигурања од 15 до 20 година;

5) 10 мјесеци ако има стаж осигурања од 20 до 25 година;

6) 12 мјесеци ако има стаж осигурања преко 25 година;

7) до поновног запослења, односно наступања неког од основа за престанак права на новчану накнаду по овом закону, ако има више од 30 година стажа осигурања (жена), односно више од 35 година стажа осигурања (мушкарац);

8) незапосленом лицу које има више од 25 година стажа осигурања, а родитељ је лица које у складу са законом остварује право на личну инвалиднину, припада право на новчану накнаду до поновног запослења, односно до наступања неког од основа за престанак права на новчану накнаду по овом закону.

Настављање права на новчану накнаду

Члан 52

Право на новчану накнаду из члана 47 овог закона наставља се за вријеме:

1) породилског одсуства, у складу са посебним законом;

2) привремене неспособности за рад утврђене по посебном закону, док та неспособност траје, али најдуже до рока утврђеног тим законом, када се незапослено лице упућује на оцјену преостале радне способности.

Мировање права на новчану накнаду

Члан 53

(1) Право на новчану накнаду кориснику новчане накнаде мирује за вријеме:

1) упућивања на рад у иностранство у оквиру међународно - техничке или културно-просвјетне сарадње у дипломатско-конзуларно и друго представништво;

2) издржавања казне затвора, мјере безбједности, васпитне или заштитне мјере у трајању до шест мјесеци;

3) за које борави у иностранству као брачни друг запосленог који је упућен на рад у иностранство.

(2) Незапослено лице које се, у случајевима из става 1 овог члана, пријави Заводу у року од 30 дана од дана престанка разлога за мировање права на новчану накнаду има право да настави са коришћењем права на новчану накнаду за преостало вријеме.

Престанак права на новчану накнаду

Члан 54

Кориснику новчане накнаде престаје право на новчану накнаду, ако:

- 1) истекне период за који му је признато право;
- 2) закључи уговор о раду са послодавцем;
- 3) се региструје као предузетник;
- 4) стекне услове на старосну или оствари право на инвалидску пензију или породичну пензију;
- 5) се утврди престанак услова за остваривање права на новчану накнаду;
- 6) се без оправданог разлога не одазове на позив Завода ради запошљавања;
- 7) се без оправданог разлога, у два узастопна мјесеца, не јави Заводу;
- 8) не обавијести Завод у року од осам дана о свакој промјени која може утицати на стицање, остваривање и престанак права на новчану накнаду;
- 9) одбије одговарајуће запослење у мјесту свог пребивалишта;
- 10) без оправданих разлога одбије укључивање у мјере активне политике запошљавања;
- 11) ступи на издржавање казне затвора, мјере безбједности, васпитне или заштитне мјере у трајању дужем од шест мјесеци;
- 12) се рјешењем надлежне инспекције рада утврди да ради супротно прописима о раду;
- 13) престане да се води у евиденцији незапослених лица.

Поновно стицање права на новчану накнаду

Члан 55

(1) Незапослено лице којем је престало право на новчану накнаду у смислу члана 54 овог закона, изузев у случају стицања услова на старосну или остваривања права на инвалидску пензију, може поново остварити право на новчану накнаду, ако испуни услове из члана 47 овог закона.

(2) Незапосленом лицу из става 1 овог члана, при поновном остваривању права на новчану накнаду, признаје се стаж осигурања остварен након последњег коришћења новчане накнаде.

(3) Изузетно од става 2 овог члана, незапосленом лицу којем припада право на новчану накнаду у складу са чланом 51 став 1 тач. 7 и 8 овог закона, при поновном остваривању права на новчану накнаду, признаје се укупни стаж осигурања и вријеме коришћења новчане накнаде.

Преостала новчана накнада

Члан 56

Корисник новчане накнаде, којем је право на новчану накнаду престало у смислу члана 54 тач. 2 и 3 овог закона прије истека времена коришћења тог права, ако поново постане незапослено лице, без своје кривице, наставља коришћење права на новчану накнаду за преостало вријеме у утврђеном износу, ако је то за њега повољније.

Висина новчане накнаде

Члан 57

Новчана накнада износи 40% од минималне зараде утврђене Општим колективним уговором.

VI. ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

Покретање и вођење поступка

Члан 58

(1) У поступку за остваривање права утврђених овим законом примјењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије уређено.

(2) Поступак за остваривање права утврђених овим законом покреће се на захтјев незапосленог лица и послодавца.

(3) У првостепеном поступку за остваривање права из става 2 овог члана руководиоца организационе јединице доноси рјешење у писаном облику, а у другостепеном поступку директор Завода, изузев у случајевима остваривања права на укључивање у мјере активне политике запошљавања.

(4) Изузетно, на захтјев незапосленог лица и послодавца, надлежни органи из става 3 овог члана ће донијети писано рјешење и у поступку остваривања права на укључивање у мјере активне политике запошљавања.

(5) Захтјеви, рјешења, жалбе и други поднесци и акти у поступку остваривања права незапослених лица ослобођени су плаћања таксе.

Покретање управног спора

Члан 59

Против рјешења донијетог по жалби може се покренути управни спор.

Враћање средстава

Члан 60

(1) Незапослено лице које је остварило право на новчану накнаду или друга новчана средства дужно је да обавијести Завод у року од осам дана о свакој промјени која утиче на престанак, односно мировање тог права.

(2) Незапослено лице које је неосновано примило новчану накнаду или друга новчана средства дужно је да их врати на основу споразума закљученог са Заводом.

(3) Ако незапослено лице не поступи у смислу става 2 овог члана, Завод може да тражи накнаду штете, тужбом код надлежног суда.

Накнада штете

Члан 61

(1) Завод има право да захтијева од послодавца накнаду штете у случају када суд правоснажном пресудом утврди да је незапосленом лицу које је користило право на новчана давања радни однос престао супротно закону.

(2) Накнада штете из става 1 овог члана обухвата бруто износе новчаних давања.

(3) У поступку остваривања права на накнаду штете примјењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

VII. ЕВИДЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА

Евиденција

Члан 62

Ради сагледавања стања и кретања на тржишту рада, Завод води евиденције прописане посебним законом.

Поступак пријављивања на евиденцију

Члан 63

(1) Незапослено лице се пријављује у евиденцију подручне јединице Завода, надлежној по мјесту његовог пребивалишта, најмање једанпут за вријеме од 90 дана.

(2) Незапослено лице којем је престао радни однос може се пријавити подручној јединици Завода у сједишту или пословној јединици послодавца код којег му је престао радни однос.

(3) Лице које је засновало радни однос са непуним радним временом пријављује се у евиденцију ради запошљавања за преостало радно вријеме до пуног радног времена, на начин прописан актом Завода.

(4) Запослено лице са пуним радним временом пријављује се Заводу, ради промјене запослења, у складу са актом Завода.

Престанак вођења евиденције

Члан 64

(1) Евиденција о незапосленом лицу престаје да се води, ако:

1) закључи уговор о раду, у складу са законом;

2) се одјави из евиденције;

3) одбије укључивање или не извршава обавезе утврђене уговором о укључивању у програм активне политике запошљавања;

4) постане власник или већински сувласник привредног друштва;

5) постане предузетник;

6) одбије одговарајуће запослење;

7) није дао тачне податке о испуњавању услова за стицање статуса незапосленог;

8) наврши 65 година живота и 15 година стажа осигурања, осим ако користи новчану накнаду до истека коришћења права на накнаду;

- 9) оствари право на пензију, у складу са посебним законом;
  - 10) постане потпуно неспособан за рад;
  - 11) оде на издржавање казне затвора у трајању дужем од шест мјесеци;
  - 12) активно не тражи запослење;
  - 13) није на располагању за запослење;
  - 14) ради супротно прописима о раду;
  - 15) постане осигураник - пољопривредник, односно свештеник и вјерски службеник, као и монах и монахиња у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању
  - 16) се не пријави у евиденцију подручној јединици Завода у прописаном року, а то не оправда у року од 30 дана на начин прописан актом Завода.
- (2) У случају из става 1 тач. 3, 6, 7, 12, 13, 14 и 16 овог члана незапослено лице се не може поново пријавити Заводу у року од шест мјесеци од дана престанка вођења у евиденцији незапослених лица.

VIII. НАДЗОР

Члан 65

- (1) Управни надзор над примјеном овог закона врши Министарство.
- (2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона Министарство врши преко Инспекције рада.
- (3) У вршењу надзора инспектор рада има овлашћења утврђена посебним законом.

IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 66

- (1) Новчаном казном од десетоструког до двјестоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај правно лице - Завод, ако:

- 1) слободно радно мјесто не огласи на огласној табли Завода или, по захтјеву послодавца, као и у случајевима када је то прописано посебним законом, у медијима, у року од пет дана од дана пријављивања (члан 27 став 1);

2) примјерак закљученог уговора са агенцијом не достави Министарству у року од осам дана од дана закључења уговора (члан 22 став 5);

3) не води евиденцију о закљученим уговорима са агенцијом (члан 22 став 6).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у Заводу новчаном казном од једне половине до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

Члан 67

(1) Новчаном казном од десетоструког до двјестоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) Заводу не пријави слободно радно мјесто, ради праћења понуде и тражње на тржишту рада (члан 26);

2) Завод не обавијести о заснивању радног односа са незапосленим лицем, у року од пет дана од дана заснивања радног односа (члан 27 став 2).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од једне половине до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

(3) За прекршај из става 1 овог члана казниће се физичко лице - послодавац који се бави привредном дјелатношћу новчаном казном од десетоструког до двјестоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

Члан 68

(1) Новчаном казном од десетоструког до двјестоструког износа минималне зараде у Црној Гори казниће се за прекршај правно лице - агенција, ако:

1) обавља послове образовања и оспособљавања одраслих, професионалну рехабилитацију теже запошљивих лица или јавне радове, а није закључила уговор са Заводом, по претходно спроведеном поступку, у складу са посебним законом (члан 22 став 3);

2) не води евиденцију о пословима из члана 22 став 1 овог закона (члан 22 став 2);

3) не обавијести Завод о обављеним пословима запошљавања (члан 22 став 7).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу - агенцији новчаном казном од једне половине до двадесетоструког износа минималне зараде у Црној Гори.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Стечена права

Члан 69

(1) Незапослено лице које је до дана ступања на снагу овог закона остварило право по основу незапослености, у складу са прописима и општим актима Завода који су важили до дана ступања на снагу овог закона, остварује право у обиму, трајању и износу утврђеном тим прописима и општим актима.

(2) Поступци започети прије ступања на снагу овог закона окончаће се према прописима који су се примјењивали до ступања на снагу овог закона, ако је то за странку повољније.

Висина новчане накнаде

Члан 70

Новчана накнада незапосленог лица, који право на новчану накнаду стиче након ступања на снагу овог закона, износи 55 еура, до утврђивања минималне зараде из члана 57 овог закона.

Усклађивање аката Завода

Члан 71

(1) Завод је дужан да статут и друге акте усклади са овим законом у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До истека рока из става 1 овог члана примјењиваће се постојећи акти Завода, уколико нијесу у супротности са овим законом.

Усклађивање рада агенција

Члан 72

(1) Агенције основане у складу са прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона настављају са радом у складу са овим законом.

(2) Агенције из става 1 овог члана дужне су да у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона ускладе своју организацију са овим законом.

Рок доношења прописа

Члан 73

Прописе за спровођење овог закона донијеће Министарство у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења

Члан 74

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о запошљавању ("Службени лист РЦГ", бр. 5/02, 79/04 и "Службени лист ЦГ", број 21/08).

Ступње на снагу

Члан 75

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

СУ-СК Број 01-1037/22-09

Подгорица, 9. марта 2010. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива

Председник

Ранко Кривокапић, с.р.

ИЗМЕНЕ

Члан 118 Закона о измјенама и допунама Закона којима су прописане новчане казне за прекршаје

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. 40/2011 од 8.8.2011. године.

Члан 118

У Закону о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености ("Службени лист ЦГ", бр. 14/10) у члану 66 уводна реченица става 1 мијења се и гласи:

"Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:".

Став 2 мијења се и гласи:

"За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура".

У члану 67 уводна реченица става 1 мијења се и гласи:

"Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:".

Ст. 2 и 3 мијењају се и гласе:

"За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 150 еура до 6.000 еура".

У члану 68 уводна реченица става 1 мијења се гласи:

"Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:".

Став 2 мијења се и гласи:

"За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура".

На основу члана 95 тачка 3 Устава Црне Горе доносим

Указ о проглашењу Закона о измјенама и допунама Закона о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености

Проглашавам **Закон о измјенама и допунама Закона о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености**, који је донијела Скупштина Црне Горе 24. сазива, на десетој сједници првог редовног (прољећњег) засиједања у 2012. години, дана 26. јула 2012. године.

Број: 01-995/2

Подгорица, 30. јула 2012. године

Предсједник Црне Горе,

Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 2 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 24. сазива, на десетој сједници првог редовног (прољећњег) засиједања у 2012. години, дана 26. јула 2012. године, донијела је

Закон о измјенама и допунама Закона о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености

Закон је објављен у "Службеном листу ЦГ", бр. 45/2012 од 17.8.2012. године.

Члан 1

У Закону о запошљавању и остваривању права из осигурања од незапослености ("Службени лист ЦГ", број 14/10) у члану 3 у ставу 1 ријечи: "65 година" замјењују се ријечима: "67 година".

Члан 2

У члану 6 последије тачке 9 додаје се нова тачка која гласи:

"9а) **послодавац** је домаће или страног, односно дио страног правног лица или физичко лице, које пријављује потребу за запошљавањем, односно запошљава лице које тражи запослење.

Члан 3

У члану 10 тачка 2 ријеч " посебним" замјењује се ријечју "овим".

Члан 4

У члану 13 у ставу 1 тачка 7 мијења се и гласи:

"7) одлучује о другим питањима, у складу са законом и статутом Завода."

Члан 5

У члану 22 у ставу 1 последије тачке 2 додаје се нова тачка која гласи:

"2а) посредовање у запошљавању грађана Црне Горе у иностранству, у складу са посебним законом;"

Став 3 мијења се и гласи:

"(3) О обављеним пословима запошљавања из става 1 овог члана агенција је дужна да Завод обавјештава полугодишње."

Ст. 4, 5, 6 и 7 бришу се.

Члан 6

У члану 23 у ставу 1 тачка 6 мијења се и гласи:

"6) оствари новчану помоћ за вријеме образовања, оспособљавања, професионалне рехабилитације теже запошљивих лица и укључивања у друге мјере усмјерене на повећање запослености, односно смањење незапослености, у складу са општим актом Завода."

Члан 7

У члану 24 тачка 5 ријечи: "три мјесеца" замјењују се ријечима: "два мјесеца".

Члан 8

У члану 26 последије става 1 додаје се нови став који гласи:

"(2) Под слободним радним мјестима, у смислу става 1 овог члана, уколико посебним законом није друкчије уређено, не сматрају се случајеви:

- 1) када постоји потреба да се истеком претходног уговора о раду са истим запосленим закључи нови уговор о раду на одређено или неодређено вријеме;
- 2) када постоји потреба да се запослени распореди на друго радно мјесто код истог послодавца;
- 3) преузимања запосленог на основу споразума послодаваца, уз његову сагласност."

Члан 9

У члану 27 у ставу 1 последије ријечи "табли" додају се ријечи: "и интернет страници", а ријечи: "пет дана" замјењују се ријечима: "два радна дана".

Члан 10

У члану 33 последије ријечи "запослење" ставља се зарез и додају ријечи: "односно промјену запослења".

Члан 11

У члану 34 у ставу 3 ријечи: "уређује се општим актом Завода" замјењују се ријечима: "прописује Министарство."

Члан 12

У члану 51 тачка 7 мијења се и гласи:

"7) до поновног запослења, односно наступања неког од основа за престанак права на новчану накнаду по овом закону, ако има више од 35 година стажа осигурања."

Члан 13

Послије члана 51 додаје се нови члан који гласи:

"Новчана накнада за незапослене инвалиде рада

Члан 51 а

Изузетно од чл. 47, 48 и 51 овог закона, новчана накнада припада незапосленом инвалиду рада II, односно III категорије, који није корисник привремене накнаде по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, без обзира на остварени стаж осигурања, док чека на запослење, односно до наступања неког од основа за престанак права на новчану накнаду у складу са овим законом.

Право из става 1 овог члана тече од дана подношења захтјева.

Захтјев из става 2 овог члана подноси се подручној јединици Завода према мјесту пријављивања на евиденцију незапосленог инвалида рада II, односно III категорије."

Члан 14

Послије члана 55 додаје се нови члан који гласи:

"Поновно остваривање права

Члан 55 а

Изузетно од члана 55 овог закона, незапослени инвалид рада II, односно III категорије, којем је престало право на новчану накнаду у смислу члана 54 овог закона, изузев у случају стицања услова на старосну или остваривања права на инвалидску пензију, може поново остварити право на новчану накнаду, сходно члану 51 а овог закона."

Члан 15

У члану 58 у ставу 3 послије ријечи: "директор Завода" умјесто зареза ставља се тачка, а ријечи: " изузев у случајевима остваривања права на укључивање у мјере активне политике запошљавања" бришу се.

Став 4 брише се.

Досадашњи став 5 постаје став 4.

Члан 16

Члан 62 мијења се и гласи:

"Евиденције

(1) Ради сагледавања стања и кретања на тржишту рада Завод води евиденције у области запошљавања у складу са овим законом.

(2) Вођењем евиденција у области запошљавања обезбјеђују се подаци за статистичка истраживања и јединствени информациони систем у области запошљавања."

Члан 17

Послије члана 62 додају се два нова члана који гласе:

"Врсте евиденција

Члан 62 а

Евиденције у области запошљавања су евиденције о:

- 1) лицима која траже запослење;
- 2) слободним радним мјестима.

Евиденције о лицима која траже запослење

Члан 62 б

Евиденције о лицима која траже запослење су евиденције о:

- 1) незапосленим лицима;
- 2) лицима која су засновала радни однос са непуним радним временом;
- 3) запосленим лицима која траже промјену запослења."

Члан 18

У члану 63 у ставу 1 ријечи: "90 дана" замјењују се ријечима: "60 дана".

У ставу 3 ријечи: "на начин прописан актом Завода" замјењују се ријечима: "најмање једанпут за вријеме од 90 дана".

У ставу 4 ријечи: "у складу са актом Завода" замјењују се ријечима: "најмање једанпут за вријеме од 90 дана".

Члан 19

У члану 64 у уводној реченици става 1 ријечи: "евиденција о незапосленом лицу" замјењују се ријечима: "евиденција о лицу које тражи запослење".

У тачки 7 ријечи: "статуса незапосленог" замјењују се ријечима: "статуса лица које тражи запослење".

У тачки 8 ријечи: "65 година" замјењују се ријечима: "67 година".

Члан 20

Послије члана 64 додају се три нова члана који гласе:

"Евиденција о слободним радним мјестима

Члан 64 а

(1) Завод води евиденцију о слободним радним мјестима на основу пријаве коју подноси послодавац, у складу са овим законом.

(2) Евиденција о слободним радним мјестима садржи податке о радном мјесту, потребним знањима и способностима, као и другим условима потребним за извршавање послова.

Посебне евиденције

Члан 64 б

Поред евиденција из члана 62 а овог закона, Завод води посебне евиденције у области запошљавања, и то о:

- 1) лицима која су укључена у мјере активне политике запошљавања;
- 2) корисницима новчане накнаде;
- 3) издатим радним дозволама за странце;
- 4) грађанима Црне Горе на раду у иностранству;

5) организаторима, корисницима волонтерског рада и волонтерима;

6) друге евиденције у складу са законом.

Начин вођења евиденција

Члан 64 ц

Садржај, образац, начин вођења евиденција и извјештавање на основу евиденција утврђених овим законом прописује Министарство."

Члан 21

Члан 66 мијења се и гласи:

"(1) Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) слободно радно мјесто не огласи на огласној табли и интернет страници Завода или, по захтјеву послодавца, као и у случајевима када је то прописано посебним законом, у медијима, у року од два радна дана од дана пријављивања (члан 27 став 1);

2) не води евиденцију из области запошљавања (члан 62 став 1).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура."

Члан 22

Члан 67 мијења се и гласи:

"(1) Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) Заводу не пријави слободно радно мјесто, ради праћења понуде и тражње на тржишту рада (члан 26);

2) Завод не обавијести о заснивању радног односа са незапосленим лицем, у року од пет дана од дана заснивања радног односа (члан 27 став 2).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура.

(3) За прекршај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 150 еура до 6.000 еура."

Члан 23

Члан 68 мијења се и гласи:

"(1) Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) отпочне са радом прије добијене дозволе за рад (члан 20 став 3);
- 2) послове запошљавања обавља супротно члану 22 став 1 овог закона;
- 3) не води евиденцију о пословима из члана 22 став 1 овог закона (члан 22 став 2);
- 4) полугодишње не обавијести Завод о обављеним пословима запошљавања (члан 22 став 3).

(2) За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100 еура до 2.000 еура."

Члан 24

Послије члана 70 додају се три нова члана који гласе:

"Стечена права инвалида рада

Члан 70 а

Ступањем на снагу овог закона инвалид рада II, односно III категорије, који је остварио право на новчану накнаду у складу са прописима и општим актима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, остварује право на новчану накнаду у обиму, трајању и износу у складу са овим законом, ако је то за њега повољније.

Одложена примјена

Члан 70 б

Изузетно од члана 51 тачка 7 овог закона, право на новчану накнаду припада незапосленој жени, када наврши:

- у 2014. години 30 година и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2015. години 30 година и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2016. години 30 година и девет мјесеци стажа осигурања;

- у 2017. години 31 годину стажа осигурања;
- у 2018. години 31 годину и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2019. години 31 годину и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2020. години 31 годину и девет мјесеци стажа осигурања;
- у 2021. години 32 године стажа осигурања;
- у 2022. години 32 године и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2023. години 32 године и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2024. години 32 године и девет мјесеци стажа осигурања;
- у 2025. години 33 године стажа осигурања;
- у 2026. години 33 године и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2027. години 33 године и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2028. години 33 године и девет мјесеци стажа осигурања;
- у 2029. години 34 године стажа осигурања;
- у 2030. години 34 године и три мјесеца стажа осигурања;
- у 2031. години 34 године и шест мјесеци стажа осигурања;
- у 2032. години 34 године и девет мјесеци стажа осигурања.

Рок за доношење прописа

Члан 70 ц

Прописи из члана 34 став 3 и члана 64 ц овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона."

Престанак важења

Члан 25

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о евиденцијама у области рада и запошљавања ("Службени лист ЦГ", број 69/03) које се односе на врсте, садржај и начин вођења евиденција у области запошљавања и

члан 118 Закона о измјенама и допунама Закона којима су прописане новчане казне за прекршаје ("Службени лист ЦГ", број 40/11).

Ступање на снагу

Члан 26

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

Број 19-4/12-1/5

ЕПА 914 XXIV

Подгорица, 26. јула 2012. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива

Предсједник,

Ранко Кривокапић, с.р.